

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

www.mp.gov.si, e: gp.mp@gov.si
Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana
t: 01 369 52 00, f: 01 369 57 83

Gospod Borut Pahor
Predsednik Vlade RS

Kabinet predsednika vlade Republike Slovenije
Gregorčičeva 20, 25

1000 Ljubljana

Spoštovani gospod predsednik,

obveščam vas, da sem prejel informacijo o protiustavnem in nezakonitem ravnanju Barbare Brezigar, generalne državne tožilke Republike Slovenije. Z zlorabo represivnega aparata v okviru specializiranega oddelka za preiskovanje kaznivih dejanj, ki jih storijo uradne osebe, je povzročila odstop vodje tega oddelka, gospe Branke Zobec Hrastar. Zaradi takega ravnanja generalne državne tožilke obstaja resna nevarnost, da bo Branka Zobec Hrastar prenehala opravljati tudi vlogo vodje skupne preiskovalne skupine za preiskavo spornih nakupov 8-kolesnikov (zadeva Patria).

To informacijo sem želel preveriti, zato sem generalno državno tožilko zaprosil, da mi poleg pisne izjave tožilke Branke Zobec Hrastar posreduje stališče do te zadeve, če to ocenjuje za primerno ter o vseh drugih relevantnih dejstvih v zvezi s to zadevo. Danes sem bil obveščen, da mi generalna državna tožilka ne bo posredovala niti pisma, niti svojega stališča.

Ugotovitve, ki izhajajo iz nadaljevanja tega dopisa temeljijo na pisni izjavi višje tožilke Branke Zobec Hrastar, z dne 19.02.2010, katere pristnost je potrdila omenjena tožilka.

Iz odstopne izjave, ki jo je podala vodja specializiranega oddelka Skupine državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala, višja tožilka Branka Zobec Hrastar dne 19.2.2010 (v nadaljevanju: odstopna izjava) izhaja, da je generalna državna tožilka Republike Slovenije Barbara Brezigar, v zadevi tega oddelka, opr. št. Ktr-SO-28/10, ki je bila s pisno odredbo vodje tega oddelka dodeljena v delo policistu tega oddelka, po telefonu in brez vednosti vodje oddelka, dne 12.2.2010 in tudi 17.2.2010, dajala ustna navodila za preiskovanje, navodila zaradi katerih kaznivih dejanj naj se vodi

preiskovanje in mu naročila, da jo mora obveščati o poteku preiskave. Navedeno odstopno izjavo prilagam temu dopisu.

Takšno ravnanje predstavlja kršitev prvega odstavka 135. člena Ustave Republike Slovenije, 10. člena Zakona o državnem tožilstvu (v nadaljevanju: ZDT) ter 158.a člena Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP) in pomeni očitno prekoračitev zakonskih pooblastil iz 64. člena ZDT.

Specializirani oddelek, ki je organiziran znotraj Skupine državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala, je skladno z določbo 2. odstavka 10 člena ZDT izključno krajevno in stvarno pristojen za pregon vseh kaznivih dejanj, ki jih storijo osebe, zaposlene v policiji oziroma druge uradne osebe, zaposlene na področju notranjih zadev, v z zakonom določenem pristojnem organu v ministrstvu, pristojnem za obrambo, ki ima pooblastila policije v predkazenskem postopku, in uradne osebe, ki imajo pooblastila policije v predkazenskem postopku, napotene na misijo v tujini. Ista določba ZDT poleg izključne krajevne in stvarne pristojnosti tega oddelka tudi določa, da so državni tožilci tega oddelka pristojni za pregon tovrstnih kaznivih dejanj in za usmerjanje policistov specializiranega oddelka, glede odkrivanja in preiskovanja teh kaznivih dejanj. Enako določa tudi ZKP, ki prav tako definira pristojnosti in razmerja med policisti specializiranega oddelka in tožilci istega oddelka. V drugem odstavku 158.a člena ZKP je tako določeno, da so policisti tega oddelka o razlogih za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje iz njegove pristojnosti, dolžni takoj obvestiti državnega tožilca iz tega oddelka, v tretjem odstavku citiranega člena ZKP pa je določeno, da takšen predkazenski postopek usmerja, nadzoruje in o njegovem poteku odloča, le državni tožilec iz specializiranega oddelka.

Generalna državna tožilka Republike Slovenije Barbara Brezigar ni dodeljena v Skupino državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala. O dodelitvi v to skupino, skladno z določbo 3. odstavka 10.b člena ZDT, odloča Državnotožilski svet. Ker so v specializirani oddelek lahko dodeljeni le državni tožilci iz te skupine (6. odstavek 10.b člena ZDT) generalna državna tožilka Republike Slovenije Barbara Brezigar ne more biti dodeljena v specializirani oddelek.

Generalna državna tožilka po zakonu sicer ima določeno pristojnost dajanja navodil za ravnanje tožilcev, vendar je ta pristojnost strogo omejena. ZDT namreč v 64. členu določa, da so takšna navodila lahko le splošna ter da se nanašajo na enotno uporabo zakona pri državnih tožilstvih in na izenačevanje politike pregona. Takšna navodila, ki ne morejo biti konkretna in se torej ne morajo nanašati zgolj na eno zadevo, morajo biti

pisna in morajo biti pred izdajo obravnavana na sestanku z okrožnimi in višjimi državnimi tožilci.

Generalna državna tožilka Republike Slovenije Barbara Brezigar je s svojim ravnanjem, ko je v zadevi specializiranega oddelka, opr. št. Ktr-SO-28/10, policistu tega oddelka, kateremu je bila zadeva dodeljena v delo s pisno odredbo vodje tega oddelka, po telefonu dajala ustna navodila o tem kaj in kako preiskovati ter mu naročila, da jo mora obveščati o poteku preiskave, kršila določbe 10 člena ZDT ter določbe 158.a člena ZKP in prekoračila svoja pooblastila iz 64. člena ZDT.

Takšno ravnanje namreč pomeni usmerjanje policistov specializiranega oddelka ter nadzorovanje predkazenskega postopka in odločanje o njegovem poteku, kar je po določbi drugega odstavka 10. člena ZDT in tretjega odstavka 158.a člena ZKP v izključni pristojnosti državnih tožilcev, ki so dodeljeni v ta oddelek, to pa generalna državna tožilka Republike Slovenije Barbara Brezigar ni. S tem je tudi prekoračila svojo pristojnost dajanja navodil, saj je v nasprotju s 64. členom dajala navodila za preiskovanje v konkretni zadevi, čeprav je njena pristojnost zakonsko omejena zgolj na izdajo splošnih navodil, navodila je dajala policistu specializiranega oddelka in to brez vednosti tožilke, ki je vodila ta oddelek, čeprav se pooblastilo iz 64. člena nanaša le na ravnanja tožilcev, poleg tega pa je takšna navodila dajala v ustni obliki, čeprav zakon zahteva pisno obliko, in brez poprejšnje obravnave predloga navodila na sestanku z okrožnimi in višjimi državnimi tožilci, ki jo zakon prav tako zahteva.

Neposredno vmešavanje v konkretno zadevo, ki jo obravnavajo tožilci specializiranega oddelka in neposredno ustno usmerjanje policista o tem kaj in kako preiskovati, vse to pa brez vednosti tožilke, ki vodi ta oddelek in ki je na podlagi zakona pristojna za usmerjanje tega policista, je v izrazitem nasprotju tako z načeli zakonitosti in preglednosti poslovanja kot tudi z načelom samostojnosti državnega tožilca.

Takšno ravnanje generalne državne tožilke Republike Slovenije Barbare Brezigar predstavlja tudi kršitev 1. odstavka 135. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da je državni tožilec tisti, ki vlaga in zastopa kazenske obtožbe in ima druge z zakonom določene pristojnosti. Generalna državna tožilka, ki ni dodeljena niti v Skupino državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala, niti v specializirani oddelek, je namreč z neposrednim usmerjanjem policistov specializiranega oddelka ter nadzorom predkazenskega postopka in odločanjem o njem, v zadevi, ki je bila dodeljena v delu temu oddelku, tožilcem tega oddelka negirala njihove pravice do usmerjanja policistov tega oddelka ter nadzorovanja in odločanja o predkazenskem postopku, kar vse jim

zagotavljata 2. odstavek 10. člena ZDT in 3. odstavek 158. člena ZKP, ki predstavljata konkretizacijo zgoraj navede ustavne določbe.

Že izredni pravosodni nadzor na ljubljanskem okrožnem državnem tožilstvu in reakcija generalne državne tožilke na ugotovitve tega nadzora je pokazala, da je notranja neodvisnost in samostojnost tožilcev v procesu odločanja resno prizadeta. Primer očitno protipravnega vmešavanja generalne državne tožilke v delo tožilke Branke Zobec Hrastar v konkretni zadevi pa odkriva, da z Ustavo zajamčeno samostojnost tožilcev sistematično ogroža tista oseba, ki je prva poklicana, da to samostojnost varuje. Tako ravnanje pomeni napad na same temelje pravne države in tega kot minister za pravosodje ne bom dopustil. Nihče, še zlasti pa ne nosilec državne oblasti, se ne more postaviti nad Ustavo in zakon in ne sme biti neodgovoren za svoje protipravno ravnanje ali opustitev.

Spoštovani gospod predsednik,

pričakujem, da z menoj delite razumevanje pomena varovanja ustavnosti in zakonitosti, delovanja pravosodnega sistema in pravosodnih funkcionarjev. Krepitev zaupanja javnosti v pravosodje in delovanje pravne države mora biti del izhodne strategije naše vlade iz trenutne krize. Na tem stojimo ali pademo kot voditelji naše države.

Glede na vse navedeno ocenjujem za nujno, da to zadevo obravnava Vlada Republike Slovenije.

S spoštovanjem.

Aleš Zalar,
minister

Priloga: odstopna izjava

Branka Zobec Hrastar
Višja državna tožilka

Skupina državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala
Specializirani oddelek

Ga. Barbara Brezigar
Generalna državna tožilka Republike Slovenije
Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
Trg OF 13
Ljubljana

Branka Zobec Hrastar, višja državna tožilka, vodja Specializiranega oddelka v Skupini državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala pri Vrhovnem državnem tožilstvu RS

i z j a v l j a m ,

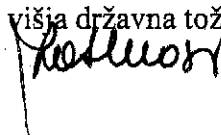
da od 1. 3. 2010 dalje ne želim več opravljati funkcije vodje Specializiranega oddelka.

Funkcije vodje ne želim več opravljati zato, ker je v zadevi, opr. št. Ktr-S0-28/10, ki jo obravnava Specializirani oddelek in je na podlagi moje pisne odredbe dana v preiskovanje policistu Specializiranega oddelka, generalna državna tožilka RS, brez moje vednosti dne 12.2.2010 in tudi dne 17.2.2010, policistu Specializiranega oddelka po telefonu dajala ustna navodila za preiskovanje, navodila zaradi katerih kaznivih dejanj naj se vodi preiskovanje in mu naročila, da jo mora obveščati o poteku preiskave. Poseg generalne državne tožilke je nenavaden in pomeni nezaupanje v moje strokovno delo in vodenje oddelka. Zato od 1.3.2010 dalje ne želim več odgovarjati za delo Specializiranega oddelka.

Prosim, da se me obvesti, komu lahko predam vodenje Specializiranega oddelka.

Ljubljana, 19.2.2010

Branka Zobec Hrastar
višja državna tožilka

V vednost:

- ga. Blanka Žgajnar, okrožna državna tožilka, vodja Skupine